

## ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΤΑΧΤΕΣ

Στην Πάρνηθα  
δεν έχουμε ζωή

Του ΠΑΡΓΟΥ ΚΙΟΥΣΗ

«**Η** προσεχική του δάσους», χαραγμένη από τον Κώστα Ελευθερουδάκη, βρίσκεται στο καταφύγιο Μπόφι στα 1.160 μέτρα. Η μαρμάρινη πλάκα μεταφέρθηκε από το Σανατόριο της Πάρνηθας όταν αυτό έκλεισε. Το ποίημα το έχει γράψει η Μαρία Μπότση γύρω στο 1900 και μια στροφή του λέει: «Του δάσους ψέβαν οι αναρίθμητες φωνές / σεμνά της Κυριακής τη λειτουργία / κι' έκυναν τ' ανθουλάκι αντί θιβανωτό / το μύρο τους για την ημέρα την αγία!».

Για την Πάρνηθα η χθεσινή Κυριακή ήταν πένθημη. Δεν άκουγες το φωνασόκι των παιδιών που έπαιζαν στα σακερά δέντρα, τα συνθήματα των προσκόπων που έστηναν τις σακρές τους, το κελάρισμα των δροσερών νερών που κατηφόριζαν από τις πλαγιές, δεν μιλούσες τις ευκοιές του βουνού, δεν διάκρινες τις πυρκαϊσμένες αγριές που διαπερνούσαν τις πυκνές φυλλοσιές, δεν χαρούσουν το πράσινο της πλαγιάς, δεν καμάριζες τα έλατα δίπλα στον δρόμο, η ψυχή σου δεν έβρισκε εδώ πάνω αγάλλιαση.

Αφρόνιστα τα ξεκλήσιμα, δέχως αναμμένα κερά, μαυράδα απ' έξω, παγερή ησυχία, σιγή νεκρωτή. Όλος αιτός ο γειτονικός μας παράδεισος, που χρόνια τώρα είχε κερδίσει χιλιάδες Αθηναίους φανατικούς πεζοπόρους του Σαββατοκυριακάκου, και όχι μόνο, είχε μετατραπεί σε κόλαση. Στάχτες, αποκαΐδια, σκόνη και τέφρα, νεκρά ζώα, σπηνικό θανάτου παντού. Η Πάρνηθα που ξέραμε και αγαπούσαμε, η Πάρνηθα που οδοιπορούσαμε, με τα έλατα, τις χαρουπιές, τους κέδρους, τη χαλίπιο πεύκη, τα κελαριστά νερά, τις αγριοκορομημιές, τις αγριοκουμαριές, τις ορχιδέες, τις αγράμπελες, η Πάρνηθα των πτηνών, των ερπετών και των θηλαστικών δεν υπάρχει πια.

Ολοκληρωτική η καταστροφή για το «Ξενία» στα αριστερά όπως ανεβαίνουμε τον κεντρικό δρόμο, σεληνιακό τοπίο για τις εγκαταστάσεις του ΣΕΓΑΣ από την πίσω πλευρά,

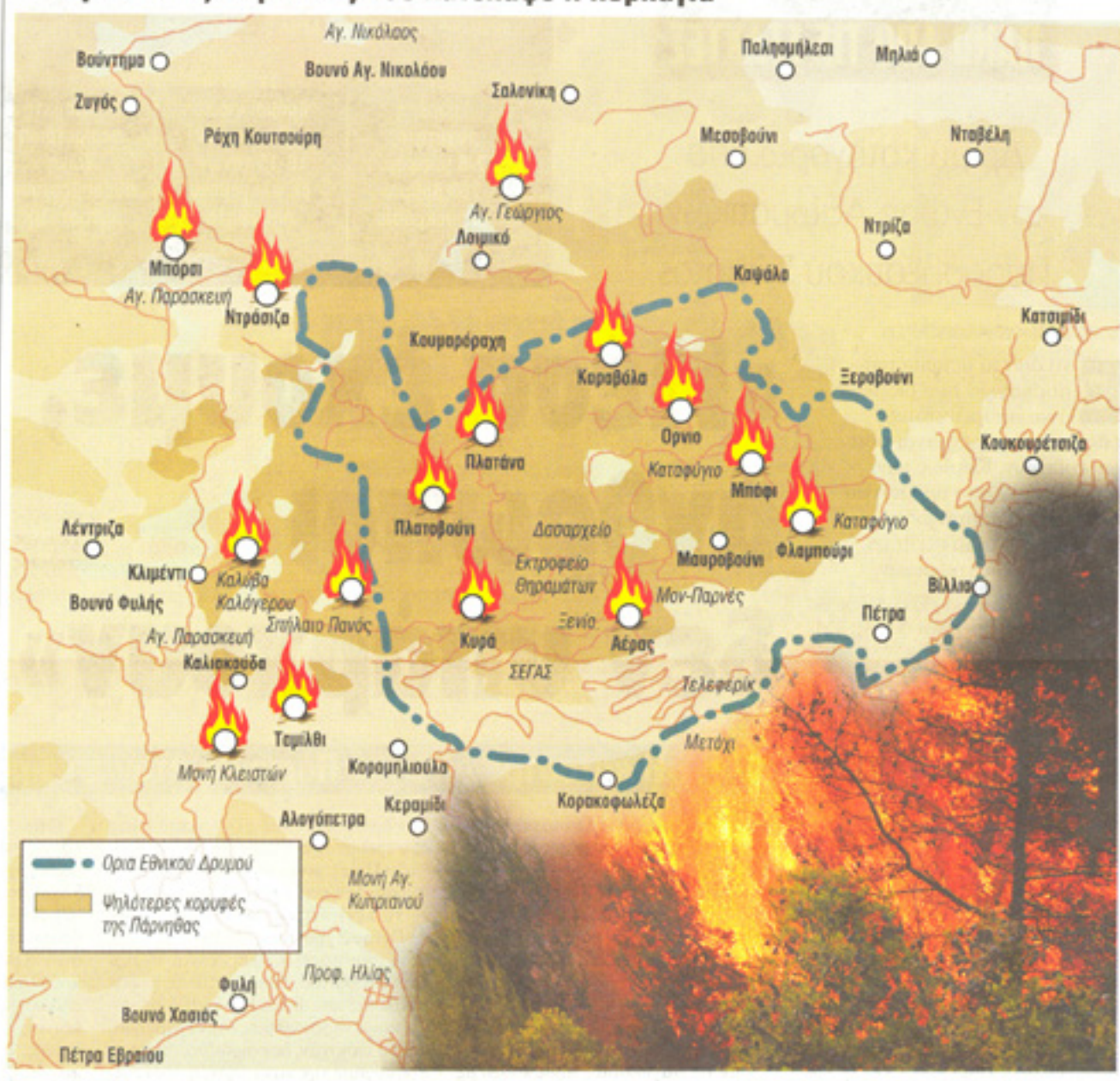
στάχτες το σούλι «Κυλάμινα» στην Αγία Τριάδα και η περιοχή της Βάσης του Ναυτικού, καπνισμένα ξύλα το εκτροφέο θηραμάτων λίγα μέτρα πιο κάτω από το πετρόχτιστο Δασορχείο που άντεξε.

«Η ζήμιά είναι τεράστια, η καταστροφή ολοκληρωτική», υποστηρίζει ο Γιώργος Ντούρος, διευθυντής της Κεντρικής Υπηρεσίας Δασών, πρώην δασοάρχης Πάρνηθας, ο άνθρωπος που γνωρίζει σιθιακή προς σιθιακή την περιοχή.

«Κάηκαν τα τρία τέταρτα του ελατοδάσους, αυτό είναι αδύνατο να ξαναγίνει. Χάθηκαν πολλά ζώα, κάηκαν πολλά είδη φυτών, δεν ξέρουμε ανίμια τι απώλειες είχαμε σε σπάνια είδη. Η ζήμιά είναι πολύ μεγάλη, διότι ο σημαντικότερος βιότοπος, το Μαυρόρεμα και ο Αυχένος του Πανός καταστράφηκαν ολοσχερώς. Μιλάμε για πάνω από 25 χιλιάδες στρέμματα».

Η περιοχή που έγινε παρα-

## Η περιοχή της Πάρνηθας που κατέκαψε η πυρκαγιά



## ΑΝΘΡΑΚΕΣ Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ

## Οδοιπορικό στα καμένα

νάωμα του πυρός εκτείνεται βορειοδυτικά από το ύψωμα Μπόφι, νοτιότερα στο ύψωμα της Ντράσιζας, όλο το εκτροφέο θηραμάτων λίγα μέτρα πιο κάτω από το πετρόχτιστο Δασορχείο που άντεξε.

«Οι συνέπειες της καταστροφής θα φανούν σύντομα. Η Πάρνηθα ήταν ένας πνεύματος οξυγόνο για όλη την Ελλάδα. Μέσα σε λίγες ώρες χάθηκαν τα πάντα. Κανείς δεν έχει ευθύνη γι' αυτό».

«Με λόγια, δεν μπορώ να σας περιγράψω το κακό που έγινε εδώ», μας λέει ο Στέφανος Σιδηρόπουλος, υπεύθυνος του καταφυγίου στο Μπάφι, το οποίο εντυγχώς όπως και το Φλαμπουράκι δεν υπέστησαν ζημιές. Είναι ο άνθρωπος που κάθε Σάββατο όποτε ανηφο-

ζαμε εδώ είχε πάντα τσάι του βουνού, αγριιστή φασολάδα και ρέγγα, ραβανά για να σερβίρει τους ανεπικοινωνισμένους οδοιπόρους.

«Οι συνέπειες της καταστροφής θα φανούν σύντομα. Η Πάρνηθα ήταν ένας πνεύματος οξυγόνο για όλη την Ελλάδα. Μέσα σε λίγες ώρες χάθηκαν τα πάντα. Κανείς δεν έχει ευθύνη γι' αυτό».

Σωριασμένα κούτσουρα που καπνίζουν τα σακαριήματα με τους χάρτες των μονοπατιών, τα δέντρα με τις αποσχέδεις πινακίδες «προς Γαϊδουρόβρυση - Αυχένος Πάνος».

Μέχρι πριν την πυρκαγιά της Πέμης, σύμφωνα με το «Κόσμο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλοζώων της Ελλάδας» (Καρανδινός, 1992) από τα ζώα που ζουν στην Πάρνηθα, 23 είδη πουλιών, 17 είδη θηλαστικών (κυρίως χειρόπτερα) και 13 είδη ερπετών και αμφιβίων περιλαμβάνονται στα «Αυστηρά

προστατευόμενα» είδη πενίδας της Σύμβασης της Βέρνης. Επίσης, υπάρχουν 15 Απειλούμενα και 9 Τρωτά είδη, ενώ για τα πτηνά έχουν παρατηρηθεί 10 είδη με σχετικά μικρή εξαίτηση στον κόσμο, που παρουσιάζουν όμως σημαντικούς πληθυσμούς στην Ευρώπη και 1 είδος που απειλείται.

Πριν από μερικούς μήνες ο Δημήτρης Καραβέλλας γενικός διευθυντής του WWF Ελλάς αναφερόμενος στον Εθνικό Δρυμό Πάρνηθας τόνιζε: «Οραμά μας είναι να συνεισφέρουμε στη δημιουργία μιας πρότυπης προστατευόμενης περιοχής δίπλα στην Αθήνα, που να λειτουργήσει παράλληλα ως εργαλείο ευαισθητοποίησης & συμμετοχής του πολίτη στη διατήρησή της». Κεντρικό σύνθημα της από κοινού με την Eurobank EFG Τράπεζα προσπάθειας ήταν το: «Γνωρίζω, Συμμετέχω, Προστατεύω». Δυστυχώς είναι πλέον πολύ αργά...